

UNIwersYTET WARSAWski

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Protokół

II posiedzenia Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w kadencji 2019-2020
w dniu 16 grudnia 2019 r., które odbyło się w sali 15 w Pałacu Kazimierzowskim

W spotkaniu udział wzięli:

- dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. ucz. – Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia, Przewodnicząca Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia (URK);
- mgr Maksymilian Sas – Sekretariat Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia, Sekretarz URK;
- prof. dr hab. Barbara Fatyga – Wydział Nauk Społecznych i Resocjalizacji;
- dr Justyna Godlewska-Szyrkowa – Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych;
- mgr Natalia Greniewska – Przewodnicząca Samorządu Doktorantów;
- dr Agnieszka Janiak-Jasińska – Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia;
- prof. dr hab. Grzegorz Karasiewicz – Wydział Zarządzania;
- dr hab. Sylwia Kulczyk – Wydział Geografii i Studiów Regionalnych;
- dr hab. Magdalena Markowska – Wydział Biologii;
- mgr inż. Damian Michalik – Wydział Fizyki, przedstawiciel Samorządu Doktorantów;
- dr hab. Aneta Pieniądz – Wydział Historyczny;
- Michał Radek – Wydział Prawa i Administracji, przedstawiciel Samorządu Studentów;
- dr Małgorzata Sieńczewska – Wydział Pedagogiczny;
- Krystyna Szumbarska – Wydział Biologii, przedstawicielka Samorządu Studentów;
- dr hab. Krzysztof Turzyński, prof. ucz. – Wydział Fizyki;
- mgr Jolanta Urbanik – Pełnomocnik Rektora ds. realizacji Procesu Bolońskiego i organizacji nauczania języków obcych na UW;
- Jan Wieczorek – Wydział Lingwistyki Stosowanej, przedstawiciel Samorządu Studentów;
- Michał Zinowczyk – Wydział Zarządzania, przedstawiciel Samorządu Studentów;

Goście:

- mgr Agata Wroczyńska – Kierownik Biura ds. Jakości Kształcenia;
- mgr Agnieszka Kaczmarska – Kierownik Biura Spraw Studenckich;
- mgr Michał Goszczyński – Biuro ds. Jakości Kształcenia, protokolant;
- Ewa Staszczuk – Biuro Spraw Studenckich.

Nieobecni:

- Kamil Lebnicki – Wydział Filozofii i Socjologii;
- prof. dr hab. Ewa Szczęsna – Wydział Polonistyki.

Program posiedzenia zaproponowany przez Przewodniczącą URK:

1. Przyjęcie protokołu z posiedzenia w dniu 2 grudnia 2019 r.

UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

2. Sprawy bieżące.
3. Dyskusja nad procedurą tworzenia nowych kierunków studiów.
4. Projektowanie standardów i procedur „antyplagiatowych” (zgodnie z § 4 ust. 3 pkt 13 Regulaminu Studiów).
5. Projektowanie zasad przeprowadzania ewaluacji procesu kształcenia na kierunku studiów (zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 3 Regulaminu Studiów).
6. Wyznaczenie terminu kolejnego posiedzenia.

Przewodnicząca Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia (URK) dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. ucz. – prorektor ds. studentów i jakości kształcenia otworzyła posiedzenie o godz. 17:00 i przed przejściem do realizacji porządku obrad wręczyła powołania na członków URK – nieobecnych na poprzednim posiedzeniu – dr. hab. Krzysztofowi Turzyńskiemu, prof. ucz., oraz studentowi Michałowi Zinowczykowi. Podsumowała również pracę Uczelnianego Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia, którego funkcje przejęła URK, dziękując za wkład w jego pracę mgr Agacie Wroczyńskiej i mgr. Michałowi Goszczyńskiego z Biura ds. Jakości Kształcenia (BJK).

Następnie Przewodnicząca URK otworzyła pierwszy punkt porządku obrad i zaproponowała przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia URK, które odbyło się 2 grudnia 2019 r. Protokół został przyjęty przez aklamację.

Przewodnicząca URK otworzyła drugi punkt porządku obrad. Podsumowała uroczystość podpisania umowy w sprawie wyniku konkursu w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”, który wygrał Uniwersytet Warszawski. Zaznaczyła, że Jarosław Gowin – Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego podkreślił również dokonania swoich poprzedniczek w dbaniu o wyłanianie „okrętów flagowych”, tj. najlepszych polskich uczelni. Następnie Przewodnicząca podsumowała wniosek złożony przez Uniwersytet Warszawski oraz podstawowe obszary badawcze wymienione w tym wniosku. W ramach spraw bieżących podsumowała również spotkanie z nową wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego Anną Budzanowską. Według zapewnień Pani Minister MNiSW planuje takie zmiany lub ułatwienia dla uczelni badawczych, aby mogły łatwiej kreować programy studiów i kompensować wymagania ustawy i PKA. Następnie Przewodnicząca URK podsumowała działania Komisji Senackiej ds. Studentów, Doktorantów i Jakości Kształcenia w zakresie programów studiów na kierunkach z uprawnieniami nauczycielskimi. Mają być one dostosowane w takim terminie do wymogów prawa powszechnie obowiązującego, aby od drugiego semestru studenci weszli w program kształcenia zgodny ze standardami kształcenia nauczycieli. Podsumowała również ostatnie wizytacje zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach realizowanych ocen programowych, w tym trudne wizytacje nad którymi czuwały mgr Agata Wroczyńska i dr Agnieszka Janiak-Jasińska. Po tej informacji punkt drugi został zamknięty.

Przewodnicząca URK otworzyła punkt trzeci porządku obrad i zaprezentowała materiały przygotowane przez mgr. Maksymiliana Sasa i dr Agnieszkę Janiak-Jasińską w zakresie regulacji dotyczących tworzenia kierunków studiów i tworzenia kierunków studiów z ZIP. Przewodnicząca oddała głos dr Agnieszce Janiak-

UNIwersYTET WARszawSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Jasińskiej, która omówiła formułę prac nad programami kształcenia finansowanymi z ZIP, w tym podkreśliła udział studentów w ocenie wniosków. Przeniesiono te doświadczenia do rekomendacji dotyczących procedury tworzenia nowych kierunków studiów. Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia poparła te wnioski na bazie swoich doświadczeń z działalności w Komisji Senackiej ds. Studentów, Doktorantów i Jakości Kształcenia w zakresie koncepcji kierunków, których obecnie nie ma w ofercie uniwersyteckiej. Jej zdaniem URK powinna przedyskutować model tworzenia nowych kierunków studiów.

Agata Wroczyńska (BJK) podsumowała główne założenia komisji konkursowej w ramach ZIP dotyczące wniosku na etapie powstania pomysłu utworzenia nowego kierunku studiów. Dr Agnieszka Janiak-Jasińska podkreśliła, że wnioskodawcy musieli udowodnić, że studia gwarantują selektywną rekrutację i stwarzają warunki do indywidualizacji procesu kształcenia. Agata Wroczyńska przypomniała, że w odróżnieniu od praktyki funkcjonującej w ramach komisji senackiej, w ramach ZIP było aż dwóch recenzentów, a uwagi były wymieniane na forum panelu oceniającego. Jolanta Urbanik i Agata Wroczyńska podkreśliły istotę selektywnej rekrutacji na przykładzie niedawno procedowanych wniosków dot. szkół letnich dla studentów.

Przewodnicząca URK przypomniała badanie koła naukowego z Instytutu Socjologii na temat opinii studentów na temat studiów. Jolanta Urbanik podkreśliła, że są trudności z określeniem, czy kadra ma kompetencje do nauczania w językach obcych i na temat wsparcia językowego dla studentów. Agata Wroczyńska przypomniała, że te doświadczenia można zastosować dla studiów podyplomowych. Przewodnicząca URK stwierdziła, że kwestią studiów podyplomowych URK będzie zajmowała się w przyszłości. Przeszła następnie do podsumowania tego etapu dyskusji oraz oddała głos członkom URK.

Prof. dr hab. Grzegorz Karasiewicz (WZ) zaproponował, aby sama koncepcja studiów mieściła się maksymalnie na 2-3 stronach maszynopisu. Następnie ta koncepcja będzie oceniana przez samorząd studencki, właściwą komisję senacką i URK. Dopiero po otrzymaniu tzw. „zielonego światła” od tych podmiotów, jednostka pracowałaby dalej nad przygotowaniem wniosku. Druga kwestia, o której warto pamiętać to harmonogram przygotowania tych elementów i uwzględnienie 6 miesięcy karencji przed uruchomieniem kierunku. Podkreślił również, że kryteria te powinny być stosowane odpowiednio przy tworzeniu studiów podyplomowych.

Prof. dr hab. Barbara Fatyga (WSNSiR) zadała pytanie, jaka była skala zjawiska w zgłaszaniu nowych programów kształcenia w ramach ZIP z uwzględnieniem podziałów na dyscypliny i dziedziny. W odpowiedzi dr Agnieszka Janiak-Jasińska w skrócie podsumowała działania w ZIP. Prof. Grzegorz Karasiewicz (WZ) spytał, ile kierunków nie zostało uruchomionych, na co uzyskał odpowiedź, że jeden kierunek nie spełnił kryteriów brzegowych.

Prof. Barbara Fatyga (WSNSiR) stwierdziła, że zajmuje się socjologią i antropologią młodzieży. Podsumowała zaangażowanie samorządu studenckiego w kreowaniu programów studiów, ale zauważyła, że przedstawiciele samorządu opiniują nowe kierunki studiów, gdy sami kończą studia. Jej zdaniem należałoby

UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

raczej odwołać się do liceów i młodzieży oraz badać oczekiwania młodzieży na początku roku szkolnego.

Dr hab Magdalena Markowska (WBiol) przypomniała doświadczenia Wydziału Biologii w kwestii tworzenia kierunków eksperymentalnych. Zadała pytanie, w jaki sposób jednostki mają badać zapotrzebowanie na „rynku”. Dr hab. Sylwia Kulczyk (WGiSR) podkreśliła potrzebę powoływania recenzentów w procesie tworzenia kierunku. Dr Agnieszka Janiak-Jasińska – ad vocem – stwierdziła, że działania powinny być prowadzone dwutorowo – opinie zewnętrzne oraz dopuszczenie do recenzji zewnętrznej (spoza URK lub spoza UW – wtedy za dodatkowym wynagrodzeniem).

Dr hab. Krzysztof Turzyński, prof. ucz. (WF) stwierdził, że w ramach ZIP ciężko było znaleźć recenzentów, którzy chcieliby podpisać się pod krytyczną recenzją. Podkreślił również, że warto rozważyć zwrócenie się do samorządu studenckiego dopiero po uprzednim zakończeniu prac koncepcyjnych. Statut wprowadza zróżnicowany tryb proponowania nowych kierunków studiów. Jego zdaniem pomysł zgłoszony przez radę dydaktyczną wraz z KJD powinien mieć wyższy priorytet niż pomysł przedstawiony jedynie przez 15 nauczycieli akademickich.

Dr Justyna Godlewska-Szyrkowa (WNPiSM) zgodziła się z zaprezentowanymi doświadczeniami z ZIP. Jej zdaniem warto jednak wykorzystać doświadczenia „zwykłego trybu” – ale tak, by zgłoszenie nowego kierunku było czymś naprawdę istotnym. Przy obecnej procedurze było to według niej zbyt proste i należy to utrudnić. URK powinna rozmawiać z wnioskodawcami, w tym uzyskać od nich odpowiedź na pytania, jakie zrodzą się po etapie recenzji wniosku. URK może także później przekazywać podpowiedzi radom dydaktycznym i na tej podstawie zbudować swoją współpracę z nimi. Przewodnicząca URK wtrąciła, że spotkanie z przewodniczącymi rad dydaktycznych jest planowane na luty, aby m.in. o tym rozmawiać. W radach dydaktycznych pokładane są wielkie nadzieje.

Dr hab. Aneta Pieniądz (WH) stwierdziła, że z dyskusji wyłania się trzyetapowy proces. Widzi jednak następujące problemy – kompletny brak rozeznania dotychczasowych wnioskodawców w ofercie Uniwersytetu Warszawskiego, co powoduje częste powielanie lub dublowanie kierunków studiów. Dodatkowym problemem jest brak ewaluacji w trakcie pisania projektu wniosku w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów. Agata Wroczyńska wtrąciła, że w ramach ZIP ewaluacja w trakcie przygotowywania wniosku działała, ale nie jest pewna, czy tak rozbudowane wsparcie jest możliwe poza Programem ZIP, gdzie każdy nowy lub modyfikowany kierunek studiów miał opiekuna, co generowało lepszą, merytoryczną pracę nad wnioskiem i lepsze wyniki.

Dr hab. Aneta Pieniądz (WH) wyraziła nadzieję, że byłoby możliwe przeniesienie tej praktyki także poza Program ZIP. Zgadza się bowiem z tym, co powiedziała Dziekan Godlewska, tzn. tworzenie nowego kierunku studiów powinno być po prostu trudne. Zasugerowała dokładne rozpoznanie oferty UW na poziomie centralnym. Procedura powinna trwać rok. Przewodnicząca URK spytała czy BSS

UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

będzie w stanie to zrobić, sprawdzając ofertę i na bieżąco współpracując z wnioskodawcami. Ewa Staszczuk (BSS) odpowiedziała, że na pewno nie.

Dr hab. Krzysztof Turzyński, prof. ucz. (WF) zasugerował, aby zastanowić się nad tym trzystopniowym procesem na wzór programu badawczego ERC: pierwszy etap – krótka koncepcja studiów, minimalna ilość informacji (pozwalająca stwierdzić, czy warto iść dalej), drugi etap – rozmowa z wnioskodawcami pozwalająca sprawdzić m.in. szersze poparcie propozycji w lokalnym środowisku i trzeci etap – formułowanie szczegółowej koncepcji kierunku studiów.

Prof. Barbara Fatyga (WSNSiR) podniosła, istotnym kryterium jest to, czy zrekrutuje się dużo ludzi. Trzeba budować kierunki studiów z założeniem, że są to mobilne struktury, które trzeba modelować na bieżąco. Przewodnicząca URK zgodziła się z ostatnim zdaniem podkreślając, że ciągle zmieniają się potrzeby. Dr hab. Krzysztof Turzyński (WF) stwierdził, że musimy myśleć o tym, że kierunek jest na lata – chyba że będzie jasna wygaszania kierunku studiów.

Mgr inż. Damian Michalik (SD UW) zwrócił uwagę, że URK powinna przygotować rekomendacje na temat kreowania nowego kierunku studiów. Proces recenzji to dobry pomysł, bo promowana jest koncepcja badania otoczenia społeczno-gospodarczego; warto rozważyć udział ekspertów z zagranicy – np. w ramach Sojuszu 4EU+. Istotne jest też, aby zdobyć informacje zwrotne po pierwszym roku funkcjonowania nowego kierunku studiów.

Michał Radek (SS UW) zgłosił postulat, aby samorząd studentów na samym początku tworzenia koncepcji nowego kierunku studiów, mógł wydawać opinię na jego temat, która będzie stanowiła zalecenia dla przygotowującego wniosek. Warto według niego rozważyć także ścieżkę wygaszania kierunku. Opinie ekspertów na różnych etapach funkcjonowania kierunku studiów mogłyby być jego zdaniem interesujące. Przewodnicząca URK zgodziła się, że URK ma w kompetencjach monitorowanie kierunków studiów i to jest w tym wypadku dobry trop.

Michał Radek (SS UW) przypomniał ponadto, że rada dydaktyczna będzie odpowiedzialna za kierunek. Powinno się nałożyć na rady dydaktyczne obligatoryjne stworzenia grupy interesariuszy najbliższych kierunkowi – np. w formie rady interesariuszy. Przydałoby się narzędzie informatyczne skupiające informacje na temat kierunków studiów. Dr Agnieszka Janiak-Jasińska stwierdziła, że w ramach ZIP jest tworzona taka przeglądarka. Warto ją zaadaptować do tych potrzeb. Przewodnicząca URK powiedziała, że na ostatnim spotkaniu prorektorów ds. kształcenia Uniwersytet Jagielloński zaproponował swoją wersję takiej przeglądarki, ale nie wydaje się ona odpowiednio funkcjonalna. Prof. Barbara Fatyga (WSNSiR) stwierdziła, że sami informatycy nie są w stanie stworzyć odpowiedniego narzędzia, bo patrzą z perspektywy informatyka a nie użytkownika. Przewodnicząca URK odpowiedziała, że każdy informatyk przegra w obliczu niestaranności pracowników – za przykład podając np. różne nazwy tego samego kierunku studiów w IRK, USOS i Informatorze ECTS.

Przewodnicząca URK następnie podsumowała ten punkt:

- Jest konsensus na „lekki” etap wstępny – URK dostaje wniosek z prezentacją / koncepcją z wyznaczonym limitem objętości;

UNIwersYTET WARszAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

- Drugi etap to sesja pytań i odpowiedzi z wnioskodawcą. Przypomniała, że w przypadku ocen programowych PKA to całkiem nieźle działa;
- Po uzyskaniu akceptacji URK – wnioskodawcy przystępują się do pisania szczegółowego wniosku;
- W celu opisania tej procedury powinien zostać opracowany *flowchart* – co użytkownik ma zrobić i kiedy;
- Konieczne jest też opracowanie tzw. „procedury wygaszenia kierunku studiów” – np. jeśli na kierunek studiów nie ma rekrutacji przez 2 lata – przystępuje się do jego likwidacji.

Przewodnicząca URK zakończyła punkt trzeci oraz otworzyła kolejny czwarty punkt porządku obrad. Wprowadziła temat, że obecnie brakuje spójnej, ogólnouniwersyteckiej procedury antyplagiatowej. Powstają pytania np. kiedy sprawa powinna stanąć przed komisją dyscyplinarną ds. studentów i doktorantów. URK powinna się zastanowić jak sobie wyobraża funkcjonowanie takiej procedury. Zaproponowała stworzenie wewnętrznego zespołu URK ds. procedury antyplagiatowej, w skład którego powinni wchodzić:

1. Michał Radek (SS UW)
2. Damian Michalik (SD UW)
3. dr hab. Sylwia Kulczyk (WGiSR)

Nie było innych głosów w temacie obsady zespołu. Przewodnicząca URK zaznaczała, że do końca roku akademickiego zespół powinien zakończyć pracę. Jolanta Urbanik stwierdziła, że dobrze by było sprawdzić, jak tego typu procedury wyglądają w innych uczelniach w ramach Sojuszu 4EU+, z czym zgodziła się Przewodnicząca.

Przewodnicząca URK zamknęła ten punkt oraz otworzyła ostatni punkt porządku obrad stwierdzając, że analogicznie powinien powstać zespół dot. zagadnień wewnętrznej oceny kierunków studiów.

Zaproponowała następujący kształt zespołu:

1. Agata Wroczyńska (BJK) – Przewodnicząca
2. dr hab. Krzysztof Turzyński, prof. ucz. (WFiz)
3. dr hab. Aneta Pieniądz (WH)
4. Kamil Lebnicki (SS UW)

Nie było innych głosów w tym temacie w związku z czym zamknięto ten punkt porządku obrad.

Przewodnicząca URK przypomniała o kolejnym posiedzeniu URK wyznaczonym na 13 stycznia 2020 r.